

ДА ЛИ ЈЕ ПОСТДЕМОКРАТСКИ СВЕТ ЗАИСТА У ТОЛИКОЈ МЕРИ „У ЛАНЦИМА ПЛУТОКРАТИЈЕ“?

Моћ руке без лица

„Светски систем у настајању тежи да више нема локацију ни лице. Више му нису потребне личности ни вође, већ само анационални ‚регулатори‘ који по целом свету бацају под ноге људско достојанство и слободу народа. Изнад држава и народа, изнад демократских принципа, изван морала и правде, безлична техноменаџерска структура нељудски хладно спроводи одлуке донете у мрежама генералштабова највећих компанија, светским банкарским мрежама, мрежама парламентарних и приватних шпекулација... У те механизме мора се проникнути, да би се схватило какав би отпор требало пружити тој сили иза које стоји архинепријатељ човечанства”

Пише: Винченцо Мараско

Ана-ци-о-нал-ни „ре-гу-ла-то-ри” – ка-рак-те-ри-стич-ни за ову епо-ху, епо-ху обе-ле-же-ну по-ли-тич-ком де-ле-ги-ти-ма-ци-јом на-ци-ја и пре-но-сом упра-вља-ња свет-ском мо-ћи на ано-ним-не би-ро-кра-те, ко-ји-ма пак упра-вља-ју оп-скур-ни, али пра-ви моћ-ни-ци – ба-ца-ју под но-ге, по це-лом све-ту, људ-ско до-сто-јан-ство и сло-бо-ду на-ро-да. Са-да то чи-не без ика-квог скри-ва-ња, без облан-ди и омек-ши-ва-ча, са на-мер-но ис-пра-зном и бе-зна-чај-ном ре-то-ри-ком.

Као што је опи-сао Ги-јом Феј, „свет-ски си-стем у на-ста-ја-њу про-гре-сив-но са-хра-њу-је тра-ди-ци-о-нал-не фор-ме ру-ко-во-ђе-ња и по-ли-тич-ке до-ми-на-ци-је. Си-стем не-ма ви-ше по-тре-бе за во-ђа-ма, већ су му по-треб-ни ‚ре-гу-ла-то-ри’. Уме-сто по-ли-тич-ких од-лу-ка др-жа-ва, спро-во-де се ‚ло-кал-но’ и ‚де-цен-тра-ли-зо-ва-но’ стра-те-шке од-лу-ке до-не-те у мре-жа-ма мо-ћи ко-је пре-ва-зи-ла-зе на-ци-о-нал-не окви-ре. То су мре-же ге-не-рал-шта-бо-ва ве-ли-ких ком-па-ни-ја, ме-ђу-на-род-не бан-кар-ске мре-же, мре-же др-жав-них и при-ват-них шпе-ку-ла-ци-ја, мре-жа ме-ђу-на-род-них ин-сти-ту-ци-ја...”

ЕВРО КАО АЛАТ-КА

„Моћ те-жи да не-ма ви-ше ни ло-ка-ци-ју, ни ли-це, али то су мо-ћи ко-је нас окру-жу-ју и те-ра-ју нас да са-у-че-ству-је-мо у соп-стве-ном пот-чи-ња-ва-њу”, ве-ли Ги-јом Феј. „Си-стем функ-ци-о-ни-ше пу-тем ‚под-сти-цај-не са-мо-ре-гу-ла-ци-је’. На-ци-о-нал-на пред-у-зе-ћа, др-жав-не ад-ми-ни-стра-ци-је, мул-ти-на-ци-о-нал-не ком-па-ни-је, бан-ке, ме-ђу-на-род-не ор-га-ни-за-ци-је де-ле ме-ђу-соб-но фраг-мен-те мо-ћи... Па, ипак, це-ли-на из-гле-да усме-ре-на на из-град-њу исто-г све-та, исто-г ти-па дру-штва и чо-ве-ка (као от-штан-цо-ва-ног у ка-лу-пу за би-о-ки-бор-ге), до-ми-на-ци-ју истих вред-но-сти. Све то сла-би кул-ту-ру на-ро-да и на-ци-о-нал-ну су-ве-ре-ност и гу-ра на ус-по-ста-вља-ње исте уни-форм-не и ни-ве-ли-шу-ће ‚ци-ви-ли-за-ци-је’ у це-лом све-ту.”

Та-ква гру-па „ре-гу-ла-то-ра” ко-ји од-лу-чу-ју о све-му, а да ни за шта и ни-ко-ме не од-го-ва-ра-ју, осим се-би са-ми-ма, ни-је стра-на ни Европ-ској Уни-ји. По-сто-ја-ње и од-лу-ке „ре-гу-ла-то-ра” у ЕУ су ван пар-ла-мен-тар-ног гла-са-ња и ван ма ко-јих об-ли-ка кон-сул-то-ва-ња гра-ђа-на, осим ако се од-лу-ке не по-твр-ђу-ју на на-ци-о-нал-ном ни-воу „ex post”, на ни-воу „свр-ше-ног чи-на”. „По-твр-ђи-ва-ње” се ре-а-ли-зу-је пу-тем нео-д-ре-ђе-них за-ко-на ко-ји-ма се вла-да овла-шћу-је да од-лу-чу-је и кон-кре-ти-зу-је де-кре-ти-ма, на осно-ву ту-ма-че-ња сум-њи-вих по-ли-тич-ких ли-ко-ва и за-ви-сно од ве-тра ко-ји ду-ва у ви-со-ким сфе-ра-ма.

Нај-о-чи-глед-ни-ји при-мер, по-сле од-би-ја-ња да се ЕУ пре-тво-ри у по-ли-тич-ку уни-ју, је-сте ње-но пре-тва-ра-ње у мо-не-тар-ну уни-ју. Евро ни-је циљ до ко-га су на-ци-је ста-рог кон-ти-нен-та до-шле спон-та-но, као што се то твр-ди. По-сто-је до-ку-мен-та Бил-дер-бер-го-ве гру-пе из ко-јих се ви-ди да се, под ње-ним окри-љем ра-ди-ло, још пе-де-се-тих го-ди-на про-шлог ве-ка, на ства-ра-њу Евро-пе-тр-жи-шта. Фор-до-ва и Рок-фе-ле-ро-ва фон-да-ци-ја су још 1948. го-ди-не фор-ми-ра-ле *Аме-рич-ки ко-ми-тет за Ује-ди-ње-ну Евро-пу*, баш у ци-љу усло-вља-ва-ња еко-ном-ског, мо-не-тар-ног, дру-штве-ног и по-ли-тич-ког раз-во-ја на-шег кон-ти-нен-та, та-ко да се тај раз-вој ускла-ди са пре-ко-а-тлант-ским ин-те-ре-си-ма. Сма-тра-ло се да је мно-го лак-ше кон-тро-ли-са-ти јед-ну је-ди-ну мо-не-ту и јед-ну је-ди-ну цен-трал-ну бан-ку, не-го пет-на-е-стак ва-лу-та и ба-на-ка ко-је их еми-ту-ју. Као об-лан-да је тре-ба-ло да по-слу-жи оно што се да-нас на-зи-ва Европ-ском Уни-јом, ко-ја је мо-ра-ла да од-и-гра уло-гу су-ро-га-та сле-пе и пре-пла-ће-не би-ро-кра-ти-је.

ОЛИМП У БАН-ХО-ФЛА-ЦУ БР. 2

Да-нас има мно-го исто-ри-ча-ра и струч-ња-ка за са-вре-ме-не фи-нан-си-је ко-ји по-себ-но ука-зу-ју на чи-ње-ни-цу да су цен-трал-не бан-ке по-ста-ле ин-сти-ту-ци-је при-ват-ног пра-ва (да-кле, ни-су др-жав-не) и не под-ле-жу ни-ка-квом де-мо-крат-ском пра-ви-лу. Оне са-ме име-ну-ју гу-вер-не-ре цен-трал-них ба-на-ка у ра-зним др-жа-ва-ма све-та, уз од-лу-чу-ју-ћу са-гла-сно-ст Бан-ке за ме-ђу-на-род-не од-но-се (на ори-ги-нал-ним је-зи-ци-ма озна-че-не скра-ће-ни-ца-ма BRI и BSI), и тек у рет-ким

слу-ча-је-ви-ма уз ра-ти-фи-ка-ци-ју, по прин-ци-пу свр-ше-ног чи-на, од стра-не на-ци-о-нал-них вла-да.

BRI је ма-ло по-зна-та бан-ка. Има се-ди-ште у Ба-зе-лу, на адре-си Бан-хо-фплац 2, и њу стро-го кон-тро-ли-шу Фе-де-рал-не аме-рич-ке ре-зер-ве и Ен-гле-ска бан-ка. Као што је Ма-рио Кон-со-ли на овим стра-ни-ца-ма већ до-ку-мен-то-ва-но пи-сао, на ме-сеч-ним са-стан-ци-ма у Ба-зе-лу пре-тре-са-ју се сва пи-та-ња свих зе-ма-ља, од-лу-чу-је о есконт-ним сто-па-ма, ко-ри-сни-ци-ма зај-мо-ва, о вла-да-ма ко-је ће се фи-нан-си-ра-ти, оја-ча-ти или осла-би-ти, о мо-не-та-ма ко-је тре-ба оја-ча-ти или де-вал-ви-ра-ти, о ре-во-лу-ци-о-нар-ним по-кре-ти-ма ко-је тре-ба на-о-ру-жа-ти и о „ре-фор-ма-ма” ко-је тре-ба по-др-жа-ти. Ме-ђу-тим, ако Олимп ве-ли-ких по-ро-ди-ца, као што су Мор-ган, Рок-фе-лер, Вар-бург и Рот-шилд, ни-је са-гла-сан са до-не-тим од-лу-ка-ма, све се опет вра-ћа на раз-ма-тра-ње.

Ни-ко од те го-спо-де што се са-ста-ју и од-лу-чу-ју на Бан-хо-фпла-цу ни-ка-да ни-је био кан-ди-дат ни-јед-не пар-ти-је, ни-је-дан би-рач и ни-је-дан на-род на све-ту ни-је за њих гла-сао. Они не-ма-ју ни-ка-кву де-мо-крат-ску и ни-јед-ну на-ци-о-нал-ну ле-ги-ти-ма-ци-ју. Али за-то, са-свим си-гур-но, пред-ста-вља-ју „нај-от-кри-ве-ни-ји” врх „ре-гу-ла-то-ра свих ре-гу-ла-то-ра”.

Ка-да се раз-мо-тре све оп-се-жне ана-ли-зе и ар-гу-мен-ти, бр-зо се схва-та да ни-је пре-те-ра-на ре-че-ни-ца јед-ног од нај-о-штри-јих кри-ти-ча-ра: „То је нај-ви-дљи-ви-ји врх не-при-ја-те-ља људ-ског ро-да.” <

(Из-во-ди из ши-рег из-ла-га-ња на струч-ном ску-пу одр-жа-ном 19. ма-ја 2005, у Па-ла-ти зве-зди-ца, у Ми-ла-ну. „L'Uomo Li-be-ro”, Рим, бр. 60)

